

22 Δεκεμβρίου 1992

[Α. Ν. ΛΟΙΖΟΥ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΚΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στές]

ΣΙΜΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ,

Εφεσείουσα,

ν.

ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ,

Εφεσιβλήτου.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5251).

5 Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμος Κεφ. 96 όπως τροποποιήθηκε — Επιτρέπει την χρήση οικοδομής χωρίς πιστοποιητικό τελικής εγκρίσεως που να είχε εκδοθεί προηγουμένως από την αρμόδια Αρχή, τον Δήμο Λευκωσίας, κατά παράβαση των άρθρων 2, 10 και 20 — Ανέχεσθαι την χρήση οικοδομής χωρίς πιστοποιητικό τελικής εγκρίσεως που να είχε εκδοθεί προηγουμένως από την αρμόδια Αρχή κατά παράβαση των άρθρων 2, 10 και 20.

10 Συνταγματικό Δίκαιο — Σύνταγμα Άρθρο 30.3 (ε) — Δικαίωμα για δωρεάν συμπαράσταση διερχομένης για άτομα για τα οποία η χρησιμοποιούμενη στο Δικαστήριο γλώσσα δεν είναι κατανοητή — Επίσης το δικαίωμα αυτό κατοχυρώνεται κάτω από το Άρθρο 12.5 (ε) του Συντάγματος.

15 Ανθρώπινα Δικαιώματα — Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Βασικών Ελευθεριών που έχει επικυρωθεί με το Νόμο αρ. 39 του 1962 — Άρθρο 6 (3) (ε) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης αντιστοιχεί στο Άρθρο 12.5 (ε) του Συντάγματος.

20 Διερχομένης — Παρουσία και όρκος κατά τη διάρκεια δικαστικής διαδικασίας — Θεωρούνται ουσιώδη στοιχεία σε θέματα που άπτονται βασικών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων — Ανάγκη για προβολή τους στα πρακτικά των Δικαστηρίων.

25 Η εφεσείουσα η οποία ήταν Βελγίς και είχε ως μητρική γλώσσα την Γαλλική δεν είχε δωρεάν διερχομένης κατά την απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου που να μεταφράζει την εκδοθείσα καταδικαστική πεντασέλιδη απόφαση σε γλώσσα κατανοητή προς αυτήν. Το γεγονός αυτό απετέλεσε λόγο για έφεσή της.

30 Το Ανώτατο Δικαστήριο αφού εξέτασε το φάκελλο της υπόθεσης και τα σχετικά προς αυτό αρχεία του Δικαστηρίου και διαπίστωσε ότι δεν υπήρχε κανένα στοιχείο που να αντικρούει το γεγονός αυτό απεφάνθηκε ότι παραβιάσθηκαν τα δικαιώματα της εφεσείουσας που απορρέουν από το άρθρο 12.5 (ε) του Συντάγματος.

τος και το άρθρο 30. 3 (ε) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης κατά διπλό τρόπο καθότι δεν είχε τις υπηρεσίες διεργμηνέα κατά την απαγγελία της απόφασης του Δικαστηρίου και επίσης ότι διατάχθηκε να πληρώσει το ποσό των ΛΚ105 έξοδα του διεργμηνέα για όσες φορές είχε τις υπηρεσίες του. Για τους πιο πάνω λόγους το Ανώτατο Δικαστήριο επέτρεψε την έφεση και ακύρωσε την καταδίκη και την επιβληθείσα ποινή και το διάταγμα κατεδαφίσεως όπως επίσης και το διάταγμα για καταβολή εξόδων και διέταξε επανεκδίκαση της υπόθεσης ενώπιον άλλου δικαστή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας. Επίσης επιδίκασε ΛΚ50.- έξοδα υπέρ της εφεσεύουσας για τη διαδικασία ενώπιον του Εφετείου και διέταξε τα έξοδα του διεργμηνέα να καταβληθούν από την κατηγορούσα Αρχή.

Η έφεση επιτρέπεται. Διαταγή για επανεκδίκαση.

Per Curiam: Η παρουσία διεργμηνέα πρέπει να καταγράφεται στα πρακτικά των Δικαστηρίων, όπως επίσης - εκτός αν πρόκειται περί αξιωματούχου του Δικαστηρίου εκτελούντος χρέη διεργμηνέα ως μέρος των καθηκόντων του - ότι αυτός επήρε νομιμομένο όρκο γνώσης και μετάφρασης στην και από τη γλώσσα η οποία είναι κατανοητή από τον κατηγορούμενο, σε θέματα που άπτονται βασικών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Υπόθεση που αναφέρθηκε:

Luedicke Belkacem and Koc, Series A. Vol. 29.

Έφεση εναντίον Καταδίκης και Ποινής.

Έφεση εναντίον της καταδίκης και της ποινής από την Σιμόν Γεωργιάδου η οποία βρέθηκε ένοχη στις 25 Ιανουαρίου, 1990 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 1983/87) στην κατηγορία ότι επέτρεψε την χρήση οικοδομής χωρίς πιστοποιητικό τελικής εγκρίσεως και ότι ανέχθηκε τη χρήση οικοδομής χωρίς πιστοποιητικό τελικής εγκρίσεως κατά παράβαση των άρθρων 2, 10 και 20 του Περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, Κεφ. 96 και καταδικάστηκε από τον Χαραλάμπους, Ε.Δ. σε £100.- πρόστιμο στην κάθε κατηγορία και διατάχθηκε να κατεδαφίσει την οικοδομή εντός δύο μηνών.

Χ. Πογιατζής, για την εφεσεύουσα.

Ν. Παναγιώτου, για τον εφεσίβλητο.

Α. Ν. ΛΟΙΖΟΥ, Π.: Ανάγνωσε την απόφαση του Δικαστηρίου. Ύστερα από ακροαματική διαδικασία η εφεσείουσα στην παρούσα υπόθεση βρέθηκε ένοχη σε δύο κατηγορίες.

5 Η πρώτη ότι επέτρεψε την χρήση οικοδομής χωρίς πιστοποιητικό τελικής εγκρίσεως που να είχε εκδοθεί προηγουμένως από την αρμόδια Αρχή, δηλαδή το Δήμο Λευκωσίας, κατά παράβαση των άρθρων 2, 10 και 20 του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, Κεφ, 96, όπως
10 τροποποιήθηκε, και η δεύτερη ότι ανήχето τη χρήση οικοδομής χωρίς πιστοποιητικό τελικής εγκρίσεως που να είχε εκδοθεί προηγουμένως από την αρμόδια Αρχή, κατά παράβαση των άρθρων 2, 10, και 20 του πιο πάνω Νόμου.

15 Η εφεσείουσα είναι Βελγίς, σύζυγος Έλληνα Κίπριου, και η μητρική της γλώσσα είναι η Γαλλική. Κατόπιν επανειλημμένων αναβολών, οι οποίες κατά κύριο λόγο εξητούντο από μέρους της εφεσείουσας, άρχισε η ακροαματική διαδικασία ενόψει της μη παραδοχής της στις κατηγορίες. Κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας η εφεσείουσα είχε τις υπηρεσίες διερμηνέα, της κυρίας Μαρίας Παντελή από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, η οποία και έδωσε, όπως αναφέρεται στο σχετικό πρακτικό της 13 Δεκεμβρίου 1990, το νενομισμένο όρκο.
20 Παρόλο που προβλήθηκε παρεμπιπτόντως από μέρους του συνηγόρου της σήμερα ενώπιόν μας ο ισχυρισμός ότι κατά την αντεξέταση ενός των μαρτύρων δεν υπήρχε διερμηνέας, το σημείο αυτό δεν προωθήθηκε κατά τον καθιερωμένο διαδικαστικά τρόπο και ενόψει του σχετικού πρακτικού δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εξετάσεως
25 στην έφεση αυτή.
30

35 Το επίκεντρο όμως της σημερινής εφέσεως είναι το γεγονός ότι κατά την απαγγελία της πεντασέλιδης αποφάσεως του Δικαστηρίου στις 19 Ιανουαρίου 1990, δεν υπήρχε διερμηνέας που να μεταφράζει την εκδοθείσα καταδικαστική απόφαση σε γλώσσα κατανοητή από την κατηγορούμένη-εφεσείουσα. Στο πρακτικό του Δικαστηρίου δεν υπάρχει οποιαδήποτε σχετική με αυτό καταχώρηση. Από

την πλευρά των εφεσιβλήτων ο συνήγορος των δεν μπορούσε μετά βεβαιότητας να αντικρούσει τον ισχυρισμό αυτό.

Εξετάσαμε το φάκελλο της υποθέσεως και τα σχετικά προς αυτό αρχεία του Δικαστηρίου και δεν υπάρχει κανένα στοιχείο που να αντικρούει το γεγονός της μη υπάρξεως διερμηνεία κατά την απαγγελία της αποφάσεως. 5

Σύμφωνα με το Άρθρο 30.3(ε) του Συντάγματος "Έκαστος έχει το δικαίωμα να έχη δωρεάν συμπαράστασιν διερμηνέως, εφ' όσον δεν δύναται να κατανοή ή ομιλή την εν τω δικαστηρίω χρησιμοποιουμένην γλώσσαν." Επίσης κάτω από το Άρθρο 12.5(ε) που αντιστοιχεί στο άρθρο 6(3)(ε) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και βασικών ελευθεριών, που έχει επικυρωθεί με το Νόμο αρ. 39 του 1962. 10 15
"Πας κατηγορούμενος δι' αδίκημα τι έχει τα ακόλουθα κατ' ελάχιστον όρον δικαιώματα:-

"(ε) να έχη δωρεάν συμπαράστασιν διερμηνέως, εφ' όσον δεν δύναται να κατανοή ή να ομιλή την εν τω δικαστηρίω χρησιμοποιουμένην γλώσσαν." 20

Θα πρέπει στο σημείο αυτό να αναφερθεί ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην υπόθεση *Luedicke Belkacem and Koc*, Series A, Volume 29 σελ. 16-19 στις παραγράφους 4042, 4446, αποφάσισε ότι το δικαίωμα που προστατεύεται από το άρθρο 6(3)(ε) της Σύμβασης συνεπάγεται για κάθε ένα ο οποίος δεν μπορεί να ομιλεί ή καταλαβαίνει τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στο Δικαστήριο, το δικαίωμα να έχει τη δωρεάν συμπαράσταση διερμηνεία, χωρίς να ζητείται αργότερα από αυτόν η πληρωμή των εξόδων που έγιναν γι αυτό τον σκοπό. Κάτι τέτοιο αποτελεί παραβίαση της Σύμβασης. 25 30

Στην υπό εξέταση περίπτωση βρισκουμε ότι παραβιάστηκαν τα δικαιώματα της εφεσείουσας που απορρέουν από το άρθρο 12.5(ε) και από το άρθρο 30.3(ε), κατά τρόπο διπλό, γιατί πρώτο δεν είχε τις υπηρεσίες διερμηνείας 35

νέα στη συγκεκριμένη περίπτωση της απαγγελίας της απόφασης του δικαστηρίου, και δεύτερο γιατί διατάχθηκε από το Δικαστήριο να πληρώσει το ποσό των £105, τα έξοδα του διερμηνέα για όσες φορές είχε τις υπηρεσίες αυτές.

5 Επομένως η έφεση επιτυγχάνει. Η καταδίκη και η επιβληθείσα ποινή και το διάταγμα κατεδαφίσεως, όπως επίσης και το διάταγμα για καταβολή εξόδων ακυρώνονται και παραπέμπεται η υπόθεση για επανεκδίκαση ενώπιον άλλου δικαστή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας.

10 Επιδιμάζονται £50 έξοδα υπέρ της εφεσεύουσας για τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου. Τα έξοδα του διερμηνέα να καταβληθούν από την κατηγορούσα Αρχή.

15 Με την ευκαιρία αυτή θα θέλαμε μια και το θέμα άπτεται ενός βασικού ανθρώπινου δικαιώματος, να παρατηρήσουμε ότι τα πρακτικά των Δικαστηρίων οφείλουν να τηρούνται με τρόπο που να προβάλλουν τα ουσιώδη στοιχεία μιας διαδικασίας και στην περίπτωση της παρουσίας διερμηνέα να καταγράφεται το γεγονός, όπως επίσης
20 ότι ο διερμηνέας, εκτός εάν πρόκειται περί αξιωματούχου του Δικαστηρίου, ο οποίος εκτελεί χρέη διερμηνέα ως μέρος των καθηκόντων του, όπως προβλέπεται στο σχετικό σχέδιο υπηρεσίας, ότι επήρε το νενομισμένο όρκο ότι γνωρίζει να μεταφράζει στην και από, τη γλώσσα η οποία
25 είναι κατανοητή από τον κατηγορούμενο.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους η έφεση επιτρέπεται και η υπόθεση παραπέμπεται στο Επαρχιακό Δικαστήριο για επανεκδίκαση από άλλο Δικαστή.

Οι εφεσίβλητοι να καταβάλουν £50 έξοδα της εφέσεως.

Η έφεση επιτρέπεται με £50.- έξοδα εναντίον των εφεσιβλήτων.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΚΑΘ' ΥΛΗ

ΜΕΡΟΣ 2

- ΑΓΓΛΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ** - Βλ. ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ - και επίσης ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ - Αγγλική και Κυπριακή Νομολογία.
- ΑΓΝΟΙΑ ΝΟΜΟΥ** - Δεν αποτελεί υπεράσπιση (*Βουβλινόπουλος & Άλλος ν Δημοκρατίας*)..... 59
Βλ. επίσης ΠΟΙΝΗ - Επιμέτρηση - Άγνοια Νόμου.
- ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΟΥ** - Στέρηση δικαιώματος κατοχής ή απόκτησης άδειας οδηγού - Βλ. ΠΟΙΝΗ - Επιτρέπει την χρήση μηχανοκινήτου οχήματος χωρίς ασφάλεια υπέρ τρίτου - Υπέρβαση ορίου ταχύτητας και επίσης Χρήση Οχήματος Χωρίς Ασφάλεια υπέρ τρίτου.
- ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΔΙΑΠΡΑΤΤΟΜΕΝΑ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΑΠΟ ΚΥΠΡΙΟΥΣ ΠΟΥ ΤΕΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ** - Ποινικός Κώδικας Κεφ. 154 άρθρο 5 όπως τροποποιήθηκε με τον περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικό) Νόμο του 1962 (Ν. 3/62). (*Αναφορικά με Αίτηση υπό Γενικού Εισαγγελέα*)..... 191
- ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΧΡΟΝΟΥ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΦΕΣΗΣ** - Βλ. ΕΦΕΣΗ - Αίτηση για παράταση χρόνου υποβολής έφεσης.
- ΑΜΕΛΗΣ ΟΔΗΓΗΣΗ** - Πρόκληση θανάτου από αμελή οδήγηση αυτοκινήτου κατά παράβαση του άρθρου 210 του Ποινικού Κώδικα Κεφ. 154 όπως έχει τροποποιηθεί με το Νόμο 111/89. (*Βρυώνη ν Αστυνομίας*)..... 46